

تاریخ :

پرسشنامه کنترل‌های داخلی
موضوع حسابرسی

ملاحظات	لزوم آزمایش رعایت	ارزیابی کنترل				پرسش	شماره ردیف
		م/ن	ضعیف	کافی	قوی یا خوب		
						وظایف (FUNCTIONS) آیا دستورالعمل‌های لازم جهت انجام وظایف تعیین شده برای سیستم تدوین گردیده و بصورت کتابچه موجود است ؟ آیا این دستورالعمل‌های مدون در دسترس افرادی که مسوؤل انجام وظایف می باشند قرار دارد؟ آیا مسوؤلیت انجام وظایف بعهدہ افراد معین و مشخص وگذار گردیده است ؟ آیا افراد مسوؤل از حدود مسوؤل یتها و اختیاراتشان اطلاع دقیق و کافی دارند ؟ آیا حوزه مسوؤل یتها بین افراد طوری تقسیم شده است تا یک فرد در بیش از یک قسمت از وظایف زیر عهده دار مسوؤل یتی نگردد ؟ الف - تغذیه اطلاعات ورودی و کنترل‌های قبل از آن . ب - عملیات کامپیوتری روی اطلاعات . ج - نگاهداری و ذخیره سازی اطلاعات روی پرونده ها . د - تهیه اطلاعات و گزارشات خروجی . آیا مستندات کافی و لازم در مورد اجزاء مختلفه سیستم مکانیزه وجود دارد ؟ آیا مستندات سیستم پس از هر تغییر در برنامه ها ومراحل عمل سیستم اصلاح می گردند ؟	-1 1-1 2-1 -3-1 4-1 5-1 6-1 7-1

پرسشنامه کنترل‌های داخلی

موضوع حسابرسی

ملاحظات	لزوم آزمایش رعایت	ارزیابی کنترل			پرسش	شماره ردیف
		م/ن	ضعیف	کافی		
					<p>ورودی ها – اقدامات مربوط به اطلاعات</p> <p>آیا مراکز کامپیوتر اسناد ورودی را از واحد/واحدهای استفاده کننده مستقیماً وبلاواسطه دریافت می دارد؟</p> <p>2-2 اگر چنانچه اطلاعات بصورت دسته های اسناد واصل می شوند :</p> <p>الف - آیا برگ ارسال دسته دارای شماره می باشد؟</p> <p>ب - آیا برگ ارسال دسته دارای تاریخ می باشد؟</p> <p>ج - آیا برگ ارسال دسته تعداد اسناد را نشان می دهد؟</p> <p>د - آیا برگ ارسال دسته دارای جمع های کنترل می باشد؟</p> <p>3-2 آیا نسخ اصلی اسناد ورودی مبنای منگنه اطلاعات قرار می گیرند؟</p> <p>4-2 آیا دستور العمل و روش دریافت اسناد از استفاده کننده بشکلی می باشد تا :</p> <p>الف - از طریق بررسی های عینی کامل بودن هر سند کنترل گردد؟</p> <p>ب - ایجاد اطمینان نماید که کلیه اسناد ورودی مربوط به یک دوره مشخص از واحد/واحدهای استفاده کننده دریافت گردیده است؟</p> <p>5-2 آیا اسناد ورودی دارای شماره سریال چاپی (Pre-Printed) هستند و یا در موقع تهیه بصورت سریال شماره گذاری می شوند؟</p> <p>6-2 آیا کنترل لازم وجود دارد که اطلاعات یک سند بیش از یکبار منگنه نگردد؟</p>	

شماره صفحه

تاریخ :

حسابرسی

پرسشنامه کنترل‌های داخلی

موضوع حسابرسی

شماره ردیف	پرسش	ارزیابی کنترل				ملاحظات
		قوی یا خوب	کافی	ضعیف	م/ن	
7-2	آیا کنترلی بمنظور حصول اطمینان از عدم منگنه اصلاحات بیشتر از یکبار وجود دارد؟					
8-2	آیا اطلاعات ورودی بمنظور ردیابی های حسابرسی (Audit Trail) و یا شروع مجدد (Restart) از طریق نگهداری لیستهای اولیه (ProofLists) و یا نگهداری اسناد اولیه (Source Documents) پشتیبانی می‌شوند؟					
9-2	آیا در مورد اسناد / لیستهای اولیه دستورالعملهایی بشرح زیر وجود دارد؟					
10-2	الف - جهت نگهداری آنها برای مدت مقتضی و در مکانی مناسب و دور از دسترس					
	ب - جهت معدوم سازی آنها پس از سپری شدن مدت مورد نظر					
	آیا مقام مسوؤلی جهت معدوم نمودن اسناد / لیستهای اولیه مشخص و مجاز گردیده است؟					

پرسشنامه کنترل‌های داخلی
موضوع حسابرسی

ملاحظات	لزوم آزمایش رعایت	ارزیابی کنترل				پرسش	شماره ردیف
		م/ن	ضعیف	کافی	قوی یا خوب		
						<p>ورودی - مجوز اطلاعات</p> <p>1-3 آیا دستورالعمل و روش دریافت اسناد در مرکز کامپیوتر بشکلی می باشد تا از طریق بررسی های عینی :</p> <p>الف - مجاز بودن منابع تهیه اطلاعات مورد تأیید قرار گیرد ؟</p> <p>ب - موجه بودن (Reasonableness) اسناد تأیید گردد .</p> <p>ج - وجود امضای تهیه کننده هر سند و مجاز بودن آن کنترل گردد .</p> <p>د - وجود امضاهای تأیید/ تصویب کنندگان هر سند و مجاز بودن آنها کنترل گردد .</p>	-3
						<p>ورودی ها - تبدیل اطلاعات</p> <p>1-4 آیا کنترل‌های لازم در مورد عملیات تبدیل اطلاعات (Data Conversion) وجود دارد تا مسوؤل ین مطمئن شوند عوامل اطلاعاتی بطور صحیحی تبدیل گردیده اند ؟</p>	-4

تاریخ :

پرسشنامه کنترل‌های داخلی
موضوع حسابرسی

ملاحظات	لزوم آزمایش رعایت	ارزیابی کنترل				پرسش	شماره ردیف
		م/ن	ضعیف	کافی	قوی یا خوب		
						<p>ورودی ها – تغذیه اطلاعات</p> <p>1-5 آیا دستور العمل لازم جهت حصول اطمینان از تغذیه و عمل شدن کلیه اسناد تحویلی به مرکز کامپیوتر وجود دارد؟</p> <p>2-5 آیا کنترل لازم وجود دارد تا دسته های منگنه شده بیش از یکبار تغذیه نگردند؟</p> <p>3-5 آیا کنترلی بمنظور حصول اطمینان از عدم تغذیه اصلاحات بیش از یکبار وجود دارد؟</p> <p>4-5 آیا برای حصول اطمینان از تغذیه صحیح عوامل اطلاعاتی با اهمیت از رقم کنترل Cheak Digit استفاده می‌شوند؟</p> <p>5-5 آیا اسنادیکه یکبار منگنه و تغذیه اطلاعات قرار گرفته اند بطریقی علامت گذاری و باطل می‌شوند تا اطمینان حاصل گردد که مجدداً مبنای عمل قرار نگیرند؟</p>	

تاریخ :

پرسشنامه کنترل‌های داخلیموضوع حسابرسی

ملاحظات	لزوم آزمایش رعایت	ارزیابی کنترل				پرسش	شماره ردیف
		م/ن	ضعیف	کافی	قوی یا خوب		
						<p>ورودیها - مخابره اطلاعات (Data Communication)</p> <p>6- در صورتیکه اطلاعات از طریق ترمینال مخابره می‌شود آیا کلمه رمز (Password) جهت جلوگیری از تغذیه غیرمجاز اطلاعات بکاربرده می‌شود ؟</p> <p>1-6</p> <p>2-6 آیا از نظر ایمنی و حفاظتی (Physical Security) در ترمینالها اقدامات مقتضی بعمل آمده است که از ورود و مخابره اطلاعات جلوگیری شود ؟</p> <p>3-6 بمنظور جلوگیری از دستیابی به پرونده ها و مخابره غیرمجاز اطلاعات آیا ترمینال بعد از تعداد مشخصی کوشش ناموفق بطور اتوماتیک قفل خواهد شد Terminal Lock-up ؟</p> <p>4-6 آیا لیستی از افراد استفاده کننده از سیستم و فایل‌های استفاده شده تهیه می‌گردد تا از مجاز نبودن دسترسی به پرونده ها و مخابره اطلاعات اطمینان حاصل گردد ؟</p> <p>5-6 آیا از طریق تخصیص شماره ردیف به اسناد / اطلاعات مخابره شده، دریافت آنها بطور کامل در مرکز کامپیوتر کنترل می‌گردد ؟</p> <p>6-6 آیا از طریق شمارش اسناد / اطلاعات مخابره شده، دریافت آنها بطور کامل در مرکز کامپیوتر کنترل می‌شود ؟</p> <p>7-6 آیا ادارات / واحدهای تهیه کننده اسناد جمع‌های کنترلی (Control Totals) عوامل اطلاعاتی مهم را نگهداری و کنترل می‌نمایند ؟</p>	

پرسشنامه کنترل‌های داخلی

موضوع حسابرسی

ملاحظات	لزوم آزمایش رعایت	ارزیابی کنترل			پرسش	شماره ردیف
		م/ن	ضعیف	کافی		
					<p>عملیات – کنترل اشتباهات</p> <p>1-7 اگر چنانچه جمع های کنترل بر روی دسته های اسناد ورودی درج و تغذیه میشود آیا سیستم مکانیزه نیز جمع ها را محاسبه و با جمع دسته مقایسه می نماید ؟</p> <p>2-7 آیا جمع های کنترلی در طی مراحل مختلف اجرای سیستم مکانیزه محاسبه و نگاهداری می شوند تا تمامیت اطلاعات در برنامه های مختلف سیستم (زیک برنامه به برنامه دیگر) قابل کنترل باشد؟</p> <p>3-7 آیا کنترل‌های مقتضی در مورد اسنادیکه توسط سیستم ایجاد و عمل می گردند اعمال می شود؟</p> <p>4-7 آیا ردیابی اسناد و اطلاعات ایجاد شده توسط سیستم به سهولت امکان پذیر است ؟</p> <p>5-7 آیا پس از انجام عملیات ، ردیابی حسابرسی (Audit Trail) اطلاعات و اسناد به دلایل زیر امکان پذیر می باشد ؟</p> <p>الف - شروع مجدد (Restart) ، در صورت بروز اشکال در مراحل عملیات.</p> <p>ب - مطابقت و تبعیت از مقررات و دستورالعمل‌های دولتی .</p> <p>ج - وجود مقررات مربوط به ضبط و نگاهداری اطلاعات در سازمان.</p> <p>د - انجام حسابرسی و رسیدگی به عملیات سیستم .</p>	

پرسشنامه کنترل‌های داخلی
موضوع حسابرسی

ملاحظات	لزوم آزمایش رعایت	ارزیابی کنترل				پرسش	شماره ردیف
		م/ن	ضعیف	کافی	قوی یا خوب		
						آیا کنترل‌های کافی در مورد گرد کردن (Rounding) ارقام حاصله در نتیجه محاسبات وجود دارد بشکلی که جمع‌های کنترلی بحالت موازنه باقی بمانند؟	6-7
						آیا کنترلی وجود دارد که استفاده از پرونده‌های مربوط را در جریان عملیات سیستم مورد تأیید قرار دهد؟	7-7
						آیا کنترلی وجود دارد که استفاده از (Version) مناسب پرونده‌ها را مورد تأیید قرار دهد؟	8-7
						آیا آزمایشات و کنترل‌های مقتضی در سیستم تعبیه گردیده است تا ایجاد اطمینان نماید که کدهای معتبر وارد سیستم شود؟	9-7
						آیا در نتیجه عملیات آمار مربوط به : الف - اشتباهات ب - روند عملیات (Prosessing Trends)، به منظور تجزیه و تحلیل‌های کنترلی (Control Analysis) تهیه می‌گردد؟	10-7
						در مواردیکه تعداد اشتباهات بطور یکنواختی بالا باشد و یا روند صعودی طی کند آیا کنترل‌های کافی توسط سرپرستان اعمال می‌شود تا انجام اقدامات اصلاحی را الزامی نماید؟	11-7

پرسشنامه کنترل‌های داخلی

موضوع حسابرسی

ملاحظات	لزوم آزمایش رعایت	ارزیابی کنترل			پرسش	شماره ردیف
		م/ن	ضعیف	کافی		
						<p>8- عملیات – کنترل‌های عملیاتی</p> <p>1-8 آیا اجرای هر بخش از عملیات سیستم با دریافت مجوز کتبی از استفاده کننده شروع می شود؟</p> <p>2-8 آیا مسوؤل یت کامل بودن ، دقت وصحت اطلاعات عمل شده بعهدہ استفاده کننده است ؟</p> <p>3-8 آیا کنترل‌های کافی و ضروری در سیستم تعبیه شده است که موجه بودن و صحت اطلاعات وارده به سیستم را بررسی نماید ؟</p> <p>4-8 آیا امکانات جانشین سازی سیستم (System Overrides) ثبت می‌شوند (مثلاً روی نوار مغناطیسی) تا در مراحل بعد بتوان نوع ، میزان و تناوب تکرار آنها را تجزیه تحلیل نمود ؟</p> <p>5-8 آیا اطلاعات کافی در گزارشات خروجی وجود دارد تا پیگیری هر یک از اقلام منعکسه را منبع (Source Document) امکان پذیر سازد ؟</p> <p>6-8 در مواردیکه در برنامه ها به جداولی مراجعه می‌شود آیا مکانیزم کنترل مقتضی تعبیه گردیده است تا از دقت و صحت ارقام باز یافتی ایجاد اطمینان گردد ؟</p> <p>7-8 آیا کنترل‌های خارجی روی اطلاعات عمل شده توسط سیستم اعمال می گردد (نظیر جمع‌های کنترل – شماره حسابها و غیره) ؟</p> <p>8-8 آیا دستورالعمل‌های عملیاتی (Processing rules) فقط با دریافت مجوز کتبی از استفاده کننده سیستم تغییر می‌یابد ؟</p>

پرسشنامه کنترل‌های داخلی

موضوع حسابرسی

ملاحظات	لزوم آزمایش رعایت	ارزیابی کنترل			پرسش	شماره ردیف
		م/ن	ضعیف	کافی		
					<p>نگاهداری اطلاعات Physical Data Storage</p> <p>1-9 آیا اسناد اولیه (Source Document) بصورتی نگاهداری می‌شوند که تعقیب و پیگیری ارقام از آنها تا گزارشات خروجی و یا بالعکس امکان پذیر باشد ؟</p> <p>2-9 آیا اسناد اولیه مهم و حیاتی در محلهای امن و مطمئن نگاهداری می‌شوند ؟</p> <p>3-9 آیا اسناد اولیه مهم و حیاتی در محلهائی کاملاً دور از محل مرکز کامپیوتر نگهداری می‌شوند ؟</p> <p>4-9 آیا از پرونده های اصلی نوارهای پشتیبان (Back up) د رخارج از مرکز کامپیوتر نگهداری می‌شود ؟</p> <p>5-9 آیا نوارها ، دیسک‌ها و ... که برای ذخیره سازی اطلاعات بکار برده می‌شوند بنحو مقتضی قابل شناسایی هستند بطوریکه اطلاعات لازم و حیاتی از اطلاعات معمولی قابل تشخیص باشد ؟</p> <p>6-9 آیا قفسه ها و محلهای نگهداری پرونده های پشتیبان طوری هستند که پرونده‌ها را از خسارات ناشی از سوانح، آتش سوزی و غیره محافظت می‌نماید ؟</p> <p>7-9 آیا روش و یا دستورالعمل دقیقی در مورد کنترل پرونده‌های سیستم از نظر مدت نگهداری ، تاریخ ایجاد و زمان پاک شدن (Scratch) هر پرونده وجود دارد ؟</p> <p>8-9 آیا کنترل‌های دوره‌ای (Periodic Controls) روی پرونده‌های سیستم انجام می‌گیرد تا موجود بودن آنها و دقت مدارک مربوطه را معین کرده و کنترل نماید ؟</p>	

پرسشنامه کنترل‌های داخلی
موضوع حسابرسی

ملاحظات	لزوم آزمایش رعایت	ارزیابی کنترل				پرسش	شماره ردیف
		م/ن	ضعیف	کافی	قوی یا خوب		
						<p>نگاهداری اطلاعات Electronic Data Storage</p> <p>1-10 آیا کنترل‌های کافی روی اطلاعات مندرج در پرونده‌ها وجود دارد بطوریکه استفاده کنندگان از سیستم از اطلاعات راکد آگاهی یابند ؟</p> <p>2-10 آیا حذف سوابق (Records) از پرونده‌ها بهر دلیلی که انجام شود ، به اطلاع استفاده کننده رسانده می‌شود ؟</p> <p>3-10 آیا مجوز کتبی از مقامات مسوؤل واحد استفاده کننده برای بروز رسانی پرونده‌های اصلی سیستم دریافت می‌گردد ؟</p> <p>4-10 آیا کنترل کافی بر روی گزارش اشتباهات، بروز رسانی پرونده‌های اصلی اعمال می‌شود ؟</p> <p>5-10 آیا کنترل کافی روی تغییرات داده شده در پرونده‌ها اعمال می‌گردد ؟</p> <p>6-10 آیا افراد مشخصی مأمور کنترل و هماهنگ سازی تغییرات در پرونده‌های اصلی گردیده‌اند ؟</p> <p>7-10 آیا مستندات کافی وجود دارد تا عناصر اطلاعاتی پرونده‌ها را توضیح دهد ؟</p> <p>8-10 در صورتیکه عمل بروز رسانی توام با خراب شدن اطلاعات قبلی است (نظیر بروز رسانی بانکهای اطلاعاتی – Data bases) آیا تغییرات هر رکورد ثبت (log) می‌شوند تا در صورت لزوم بمنظور شروع مجدد (Restart) و با حسابرسی بتوان هر رکورد را بازسازی نمود ؟</p>	

پرسشنامه کنترل‌های داخلی

موضوع حسابرسی

ملاحظات	لزوم آزمایش رعایت	ارزیابی کنترل				پرسش	شماره ردیف
		م/ن	ضعیف	کافی	قوی یا خوب		
						9-10 بمنظور جلوگیری از دسترسی غیرمجاز به اطلاعات آیا در پرونده‌های اصلی سیستم کلمه رمز (Password) تعبیه گردیده است ؟	10-10 آیا زمان و مشخصات افرادی که پرونده اصلی سیستم را مورد استفاده قرار می‌دهند، بمنظور کنترل‌های بعدی، ثبت می‌شود ؟

تاریخ :

پرسشنامه کنترل‌های داخلی**موضوع حسابرسی**

ملاحظات	لزوم آزمایش رعایت	ارزیابی کنترل				پرسش	شماره ردیف
		م/ن	ضعیف	کافی	قوی یا خوب		
						گزارشات خروجی - کنترل فرمها	11
						در مورد فرمهای شماره گذاری شده آیا کنترل موثری روی شماره ها بعمل می آید و نظارت کافی در مورد تعداد صفحات چاپ شده ، شماره ردیف قبلی و شماره ردیف فعلی وجود دارد ؟	1-11
						آیا در مورد موجودی، رسیدها و صدور فرمها در مرکز کامپیوتر کنترل‌های کافی اعمال می شود؟	2-11
						در صورتیکه فرمهای بهادار توسط کامپیوتر چاپ می‌شود آیا کنترل کافی وجود دارد که از چاپ فرم بیشتر از مقداریکه باید بچاپ برسد جلوگیری شود ؟	3-11
						آیا کنترل کافی روی فرمهای مهم و حیاتی وجود دارد تا از ذخیره کردن و جانشین سازی آنها ایجاد اطمینان نماید ؟	4-11
						آیا فرمهای مهم و حیاتی بمقدار مناسب در محلی غیراز مرکز کامپیوتر نگهداری می گردد تا در صورت بروز خسارت در یک محل، از فرمهای موجود در محل دیگر استفاده نمود ؟	5-11
						آیا دسترسی به فرمهای بهادار ، مهم و حیاتی به افراد معینی که به منظور مسوولیت یافته‌اند، محدود گردیده است ؟	6-11

تاریخ :

پرسشنامه کنترل‌های داخلی**موضوع حسابرسی**

ملاحظات	لزوم آزمایش رعایت	ارزیابی کنترل				پرسش	شماره ردیف
		م/ن	ضعیف	کافی	قوی یا خوب		
						گزارشات خروجی - تهیه گزارشات	12
						آیا مسوؤل یت کنترل گزارش اشتباهات بعهده استفاده کننده از سیستم می‌باشد؟	1-12
						آیا روش، دستورالعمل یا گزارشی وجود دارد تا تصحیح اشتباهات را نشان دهد و از تغذیه مجدد آنها به سیستم ایجاد اطمینان نماید؟	2-12
						آیا برنامه زمان بندی شده‌ای جهت چاپ گزارشات مختلف سیستم وجود دارد؟	3-12
						آیا کنترل ونظارت کافی وجود دارد تا از چاپ هر گزارش در موعد مقرر اطمینان حاصل نماید؟	4-12
						آیا کنترل لازم وجود دارد که نشان دهد که گزارشات به تعداد نسخ مورد لزوم بچاپ می‌رسند؟	5-12
						آیا گزارشات چاپ شده، در مرکز کامپیوتر برای یافتن اشتباهات بدیهی بررسی و مرور می‌شوند؟	6-12
						آیا جمع‌های کنترلی در گزارشات تعبیه گردیده و کنترل می‌گردند تا کامل بودن گزارشات و صحت عملیات سیستم را مسجل نمایند؟	7-12

پرسشنامه کنترل‌های داخلی
موضوع حسابرسی

ملاحظات	لزوم آزمایش رعایت	ارزیابی کنترل				پرسش	شماره ردیف
		م/ن	ضعیف	کافی	قوی یا خوب		
						گزارشات خروجی - توزیع گزارشات	13
						آیا دستورالعمل مدونی برای توزیع گزارشات وجود دارد و توزیع گزارشات بر اساس آن انجام می‌پذیرد؟	1-13
						هر چند مدت یکبار از استفاده کنندگان گزارشات در مورد ادامه نیاز آنها به گزارشاتی که دریافت می‌دارند پرسش می‌شود؟	2-13
						آیا تاریخ (Effective data) و یا دوره زمانی را که گزارش می‌پوشاند در هر گزارش منعکس می‌شود؟	3-13
						آیا نام و ریاست افرادی که باید گزارشات را دریافت دارند در گزارشات درج می‌گردد؟	4-13
						آیا طبقه‌بندی گزارشات از نظر محرمانه بودن (Security status) در هر گزارش انعکاس می‌یابد؟	5-13
						آیا کنترل اطمینان بخشی وجود دارد تا گزارشات محرمانه اشتبهاً بدست افراد غیرمجاز نرسد؟	6-13
						آیا عنوان هر گزارش کاملاً گویا است و اطلاعات موجود در آنرا القا می‌کند؟	7-13